

вибірковому її ставленні до предметів і явищ навколишньої дійсності; належний рівень готовності дитини до реалізації творчого задуму.

Зазначені факти свідчать про необхідність формування у дітей, з одного боку, психічних процесів і утворень, забезпечуючи логіку творчого пошуку, постійне вдосконалення майстерності втілення художнього образу з іншого - активування умов формування дитячої творчості.

Як відзначає Л. Виготський, тільки там, де достатня розвиненість тих та інших якостей, дитяча творчість може розвиватися правильно і дати дитині те, чого ми поправу від неї очікуємо [1].

Творча діяльність дітей дошкільного віку є важливим чинником їх гармонійного становлення та розвитку. Теорією і практикою активізації творчості дітей нині накопичений значний досвід, який є відправним у подальшій розробці цієї проблеми.

Список використаних джерел:

1. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте: Психологический очерк. Книга для учителя / Л.С. Выготский. – М., 1998. – 272 с.
2. Петровский В.А. Личность в психологии / В.А. Петровский. – Ростов/Д., 1996.
3. Мелик-Пашаев А.А., Новлянская А.А. Ступеньки к творчеству / Мелик-Пашаев А.А., Новлянская А.А. – М., 1987. – 143 с.
4. Художественное творчество и ребенок // Под ред. Н.А. Ветлугиной. – М., 1972. – 287 с.
5. Мейлах В.С. Психология художественного творчества: Предмет и пути исследования / В.С. Мейлах. – М.: Знание, 1981. – С. 5-23.
6. Сакулина Н.П. Рисование в дошкольном детстве / Н.П. Сакулина. – М, 1965. – 214 с.
7. Котляр В.П. Основи художнього виховання дітей: навч. посіб. / В.П. Котляр. – Донецьк: вид. Ноулідж, 2010. – 223 с.

Худякова А.А.

студентка,

*Мелітопольський державний університет
імені Богдана Хмельницького*

МУЛЬТИМЕДІЯ ЯК ЗАСІБ ЕКО-СЕНСОРНОГО ВИХОВАННЯ

Екологічна ситуація у світі, та, зокрема, в Україні, змушує серйозно замислитися над майбутнім Землі і людства. Проблема надання екологічних знань людству ще ніколи не стояла так гостро, як у наш час. Адже у техногенну еру необхідно змінити саме ставлення кожної людини до природного довкілля. Тому важливо починаючи з раннього дошкільного віку системно та спрямовано формувати екологічну вихованість особистості.

З народження перед дитиною природа відкривається як жива лабораторія, де можна спостерігати і вивчати життя її мешканців, спілкуватися, слухати спів пташок й шепіт вітру, помічати незвичайне у звичайному, радісно сприймати красу, навчитися оберегати та раціонально використовувати природні ресурси.

Екологічне виховання відіграє важливу роль у розвитку дошкільника, стає більш змістовним і набуває якісно нового рівня. Нормативною базою екологічного виховання дошкільників є Державний стандарт дошкільної освіти України, Базовий компонент дошкільної освіти, програмами розвитку дитини дошкільного віку: «Дитина в дошкільні роки», «Впевнений старт», «Українське довкілля», та інші нормативні документи.

Великого значення ознайомленню дітей з природою надавали видатні педагоги минулого: Є. Водовозова, Я. Коменський, Й. Песталоцці, Ж.-Ж. Руссо, С. Русова, В. Сухомлинський, К. Ушинський, Ф. Фребель. Проблеми екологічного виховання дітей дошкільного віку присвятили свої праці сучасні науковці та педагоги-практики: О. Білан, Н. Глухова, Н. Горопаха, Н. Лисенко, Л. Лупійко, В. Маршицька, С. Ніколаєва, З. Плохій, Н. Рижова, Н. Кот, В. Фокіна, І. Хайдурова, Н. Яришева та ін. С. Ніколаєва стверджує, що екологічне виховання – новий напрям у дошкільній педагогіці, тому автор звертає увагу на певну трудність, яка полягає в тому, що нова методика знаходиться в процесі свого становлення [3, с. 8].

В. Сухомлинський вважав за необхідне вводити малюка в навколишній світ так, щоб він щодня відкривав в ньому щось нове для себе, зростав дослідником, кожен його крок був подорожжю до витоків чудес в природі, щоб у маленьких серцях росла шляхетність і загартовувалась воля [5, с. 4].

На освітньо-виховну цінність сенсорного виховання вказували вітчизняні та зарубіжні педагоги: В. Аванесова, Л. Венгер, О. Граборов, Є. Ігнат'єв, Я. Коменський, М. Лісіна, Б. Менель, М. Монтессорі, В. Мухіна, Н. Сакуліна, М. Поддяков, Є. Фльоріна та ін. Сьогодні в Україні проблемою сенсорного виховання займаються З. Дорошенко, Т. Маркова, Н. Маліновська.

Сенсорне виховання є основою у формуванні повноцінного сприйняття навколишньої дійсності, служить основою пізнання світу, першим ступенем якого є чуттєвий досвід. Актуальність сенсорного виховання полягає в тому, що з одного боку воно є фундаментом загального розумового розвитку дитини, з другого боку, має самостійне значення, бо повноцінне сприймання необхідне і для успішного навчання дитини у дошкільному навчальному закладі, й у школі, і для багатьох видів праці.

Сенсорне виховання – це система педагогічних впливів, спрямованих на формування способів чуттєвого пізнання, вдосконалення відчуттів і сприймань. Роль сенсорного виховання у розвитку дітей дошкільного віку безперечна: 9/10 усього їхнього розумового багажу – результати діяльності органів чуття [4, с. 68].

Останнім часом у науковій літературі і методичних публікаціях спостерігається тенденція до об'єднання двох напрямів виховання: екологічного і сенсорного у поняття «еко-сенсорне виховання». Проте проблема еко-сенсорне виховання дошкільників висвітлена недостатньо.

Серед сучасних науковців, що займаються еко-сенсорним вихованням заслуговують на увагу думки Н. Лисенко, яка пропонує перелік об'єктів для спостереження, акцентуючи увагу на органи чуття; Т. Андреєвої, О. Соломеннікової, які справедливо стверджують, що спостереження є основою розвитку чуттєвого сприйняття.

Еко-сенсорне виховання дітей дошкільного віку включає в себе два взаємопов'язаних процеси – оволодіння новими діями сприйняття, засвоєння

уявлень про властивості і відносини предметів та явищ, що дозволяє повніше сприймати навколишнє середовище [1, с. 184].

Важливо зауважити, що здійснювати еко-сенсорне виховання дітей дошкільного віку доцільно засобами мультимедійних технологій.

Проведений аналіз засвідчує, що застосування мультимедійних технологій в дошкільному віці підвищує інтерес до навчання, робить його ефективнішим, розвиває дитину дошкільного віку всебічно.

Включення мультимедійних технологій у практику еко-сенсорного виховання сприяє поєднанню дидактичних функцій комп'ютера з традиційними засобами навчання, збагаченню та наповненню навчального процесу новими формами роботи, використанню варіативних ігрових форм, розробці інноваційних методик еко-сенсорного виховання.

Нові освітні тенденції регламентують важливість одного із напрямів розвитку освіти, яким є комп'ютерні технології. Комп'ютерні технології – це технології навчання із використанням комп'ютера, його програмного забезпечення та мультимедійних засобів, які вирішують такі дидактичні завдання, без яких комп'ютер, як засіб навчання, недостатньо ефективний. Комп'ютер, як інструмент для обробки інформації, служить потужним технічним засобом навчання, виконуючи роль помічника у дошкільному навчально-виховному процесі.

Для нашого дослідження методично важливим є розуміння того, що мультимедійні технології – це технології конвертування всіх видів інформації у цифровий формат, інтеграції інформації в один документ та відтворення його на комп'ютері. Так як, одним із напрямків інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що використовують в освітньо-виховному процесі в дошкільних навчальних закладах, є мультимедійні технології.

Ми погоджуємось з міркуваннями науковців, оскільки використання мультимедійних технологій на заняттях в ДНЗ, для формування еко-сенсорних компетентностей вихованців, зумовлено складністю вивчаємих об'єктів (наприклад, певних явищ в природі), які неможливо продемонструвати вербальними засобами, одиничними зображеннями. Мультимедійні технології сприяють розширенню навчального середовища на занятті; таким чином роблячи видимим те, що побачити неозброєним оком неможливо, показує будь-які процеси в природньому середовищі. Логіка дослідження доводить, що мультимедійні технології стали одним з найперспективніших напрямів модернізації дошкільної освіти [2].

Мультимедійні презентації показуються через проектор та інші локальні пристрої відтворення. Трансляція презентації ведеться як «живою» мовою, так і попередньо записаною.

Ми припускаємо, що мультимедійні технології сприяють процесу еко-сенсорного виховання, дають змогу: полегшити підготовку вихователя до занять, покращити процес навчання для дітей; використовувати ілюстративний супровід заняття; втілювати ігрові методи; працювати з групою дітей та індивідуально; показувати інтегровані заняття, сприяючи посиленню міжпредметних зв'язків.

Практика доводить, що мультимедійні презентації є незамінними у еко-сенсорному вихованні дошкільників. Діти дошкільного віку отримують можливість віртуально подорожувати до будь-якого куточку планети,

знайомитись з різноманітним тваринним та рослинним світом, спостерігати за обертанням Землі в космосі навколо своєї осі та Сонця, при цьому акцентуючи увагу на звуки, кольори, величини і т.д.

У цьому контексті необхідно враховувати те, що мультимедійна презентація для дошкільника має складатись з трьох основних компонентів мультимедіа: слайди, з графічними зображеннями, картинки, звук, анімацію, відео. Переглядати мультимедійні презентації пропонується дітям під час фронтальних, групових, гурткових занять, у процесі індивідуальної роботи з еко-сенсорного виховання. Це допомагає краще розуміти навчальний матеріал, узагальнювати отримані знання, активізуючи пізнавальний інтерес до нових знань, сприяють засвоєнню запропонованого матеріалу.

Отже, мультимедійні технології сприяють активізації пізнавальної активності в процесі еко-сенсорного виховання. Використання комп'ютеру підвищує ефективність продуктивної діяльності дитини, тим самим створюючи умови розвитку наочно-образного мислення. Дослідження показують, що безсумнівно успішніше формуються за допомогою мультимедійних, комп'ютерних технологій спеціальні якості мислення – динамічні просторові уявлення, розвиваються символічні функції наочно-образного мислення. Практичний досвід використання в дитячому садку комп'ютера та мультимедійних технологій підтверджує, що у вихованця, який має елементарні знання комп'ютерної грамоти, добре розвинуті: пам'ять, мислення, уява.

Список використаних джерел:

1. Крутій К.Л. Основні вимоги до мультимедійних презентацій для педагогів і дітей [Електронний ресурс] / К.Л. Крутій. Режим доступу: http://www.ukrdeti.com/metodrabota/mr4_1.html
2. Мардарова І. Сучасні інформаційні технології як засіб організації пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку [Електронний ресурс] / І. Мардарова. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gnvp/2010_4_SV2
3. Николаева С.Н. Эколог в детском саду: Программа повышения квалификации дошкольных работников / С.Н. Николаева. – М.: Мозаика-Синтез; М.: ТЦ Сфера, 2003. – 120 с.
4. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навч. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Т.І. Поніманська. – К.: Академвидав, 2006. – 455 с.
5. Система роботи з формування екологічної освіти та виховання дітей молодшого дошкільного віку / укладач Г.Ю. Ситникова. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2011. – 276 с.